

Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича, Чернівці

**ПРО ВЛАСТИВОСТІ ПОТЕНЦІАЛІВ МОДЕЛЬНОГО
 $\vec{2b}$ -ПАРАБОЛІЧНОГО РІВНЯННЯ ДОВІЛЬНОГО ПОРЯДКУ**

Одержані оцінки півнорм у просторах Гельдера швидко зростаючих функцій об'ємного потенціалу та інтеграла Пуассона, породжених фундаментальним розв'язком модельного $\vec{2b}$ -параболічного рівняння довільного порядку за всіма змінними.

The estimations of seminorms in Hölder spaces of fast growing functions of a volume potential and of a Poisson integral generated by the fundamental solution of a model $\vec{2b}$ -parabolic equation of arbitrary order with respect to all variables are obtained.

У праці [1] були означені системи рівнянь із частинними похідними, які узагальнюють системи, параболічні за Солонниковим [2] і за Ейдельманом [3 – 5]. Такі системи названі параболічними системами Солонникова неоднорідної (квазіоднорідної) структури. Для таких систем у модельному випадку була побудована фундаментальна матриця розв'язків, описані її основні властивості і наведені формули для розв'язків початкової задачі. При дослідженні розв'язків початкової задачі для таких систем (у загальному випадку) потрібні відомості про потенціали одного $\vec{2b}$ -параболічного рівняння довільного порядку за всіма змінними. В літературі (див. [3 – 5]) можна знайти такі відомості для випадку $\vec{2b}$ -параболічного рівняння першого порядку за часовою змінною. У даній статті виводяться необхідні оцінки півнорм об'ємного потенціалу та інтеграла Пуассона. При цьому використовуються півнорми в просторах Гельдера функцій, які можуть відповідним чином зростати на нескінченності.

1. Позначення та допоміжні факти.

Нехай $n, r, b_1, \dots, b_n$ – задані натуральні числа; b – найменше спільне кратне чисел $b_1, \dots, b_n$; $\vec{2b} \equiv (2b_1, \dots, 2b_n)$; $m_0 \equiv 2b$, $m_j \equiv b/b_j$, $q_j \equiv 2b_j/(2b_j - 1)$, $j \in \{1, \dots, n\}$;
 $M \equiv \sum_{j=0}^n m_j$; $\alpha \equiv (\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ – n -вимірний

мультиіндекс ($\alpha \in \mathbb{Z}_+^n$), $\bar{\alpha} \equiv (\alpha_0, \alpha) - (n+1)$ -вимірний мультиіндекс ($\bar{\alpha} \in \mathbb{Z}_+^{n+1}$); $\|\alpha\| \equiv \sum_{j=1}^n m_j \alpha_j$, $\|\bar{\alpha}\| \equiv \sum_{j=0}^n m_j \alpha_j$; T – задане додатне число; $\Pi_H \equiv \{(t, x) \mid t \in H, x \in \mathbb{R}^n\}$, $H \subset \mathbb{R}$; $\partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} \equiv \partial_t^{\alpha_0} \partial_x^\alpha$, $\partial_x^\alpha \equiv \partial_{x_1}^{\alpha_1} \dots \partial_{x_n}^{\alpha_n}$; $p(x; y) \equiv \left(\sum_{j=1}^n |x_j - y_j|^{2/m_j} \right)^{1/2}$ – $\vec{2b}$ -параболічна відстань між точками x і y із $\mathbb{R}^n$; $\Delta_x^\xi f(\cdot, x) \equiv f(\cdot, x) - f(\cdot, \xi)$, $\Delta_t^\tau f(t, \cdot) \equiv f(t, \cdot) - f(\tau, \cdot)$;
 $E_c(t, x) \equiv \exp\left\{-c \sum_{j=1}^n t^{1-q_j} |x_j|^{q_j}\right\}$, $t > 0$, $x \in \mathbb{R}^n$, $c > 0$;

$$L(\partial_t, \partial_x) \equiv a_0 \partial_t^r + \sum_{\substack{\|\bar{\alpha}\|=2br \\ (\alpha_0 < r)}} a_{\bar{\alpha}} \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}}, a_0 \neq 0, -$$

$\vec{2b}$ -параболічний диференціальний вираз, тобто λ -корені рівняння $L(\lambda, i\sigma) = 0$ задовольняють умову

$$\exists \delta > 0 \quad \forall \sigma \in \mathbb{R}^n \quad \forall j \in \{1, \dots, r\} :$$

$$\operatorname{Re} \lambda_j \leq -\delta \sum_{k=1}^n \sigma_k^{2b_k}.$$

Розглянемо рівняння

$$L(\partial_t, \partial_x)u(t, x) = f(t, x), \quad (t, x) \in \Pi_{(0,T]}, \quad (1)$$

і його фундаментальний розв'язок, тобто таку функцію $\Gamma(t, x)$, $t > 0$, $x \in \mathbb{R}^n$, що

розв'язок цього рівняння для будь-якої досить гладкої і фінітної функції f визначається об'ємним потенціалом

$$u_f(t, x) \equiv \int_0^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \Gamma(t - \tau, x - \xi) f(\tau, \xi) d\xi, \\ (t, x) \in \Pi_{(0, T)}. \quad (2)$$

Так само, як у [3 – 6] для параболічних за Петровським рівнянь довільного і $2b$ -параболічних рівнянь першого порядку за змінною t , встановлюються такі властивості функції Γ :

1) правильні оцінки

$$|\partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} \Gamma(t, x)| \leq C_{\bar{\alpha}} t^{r - (M + \|\bar{\alpha}\|)/(2b)} E_c(t, x), \\ t > 0, x \in \mathbb{R}^n, \bar{\alpha} \in \mathbb{Z}_+^{n+1}, \quad (3)$$

де $C_{\bar{\alpha}}$ і c – додатні сталі;

2) справджуються рівності

$$\int_{\mathbb{R}^n} \Gamma(t, x) dx = \frac{t^{r-1}}{a_0(r-1)!}, \quad t > 0, \quad (4)$$

$$\int_{\mathbb{R}^n} \partial_t^{r-1} \Gamma(t, x) dx = \frac{1}{a_0}, \quad t > 0; \quad (5)$$

3) для підхожої функції f похідні від інтеграла (2) знаходяться за формулами

$$\partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} u_f(t, x) = \int_0^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} \Gamma(t - \tau, x - \xi) f(\tau, \xi) d\xi, \\ \|\bar{\alpha}\| < 2br, \quad (6)$$

$$\partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} u_f(t, x) = \int_0^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} \Gamma(t - \tau, x - \xi) \Delta_{\xi}^x f(\tau, \xi) d\xi, \\ 2b(r-1) < \|\bar{\alpha}\| \leq 2br, \alpha \neq 0, \quad (7)$$

$$\partial_t^r u_f(t, x) = f(t, x) + \int_0^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_t^r \Gamma(t - \tau, x - \xi) \times \\ \times \Delta_{\xi}^x f(\tau, \xi) d\xi, \quad (t, x) \in \Pi_{(0, T)}. \quad (8)$$

Зауважимо, що з (3) випливають оцінки

$$|\Delta_x^y \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} \Gamma(t, x)| \leq C_{\bar{\alpha}} (p(x; y))^{\lambda_0} \times$$

$$\times t^{r - (M + \|\bar{\alpha}\| + \lambda_0)/(2b)} E_{c'}(t, x), (p(x; y))^{2b} \leq t, \quad (9)$$

$$|\Delta_t^t \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} \Gamma(t, x)| \leq C_{\bar{\alpha}} (t' - t)^{\lambda_0} \times$$

$$\times t^{r - \lambda_0 - (M + \|\bar{\alpha}\|)/(2b)} E_{c'}(t, x), t' - t \leq t, \quad (10)$$

де $0 < t < t' \leq T$, $\{x, y\} \subset \mathbb{R}^n$, $\bar{\alpha} \in \mathbb{Z}_+^{n+1}$, λ_0 і c' – будь-які фіксовані числа відповідно з проміжків $(0, 1]$ і $(0, c)$, c – стала із (3).

Легко переконатися у правильності нерівності

$$(p(x; y))^{\lambda} E_c(t, x - y) \leq Ct^{\lambda/(2b)} E_{c'}(t, x - y) \quad (11)$$

та рівності

$$\int_{\mathbb{R}^n} t^{1 - M/(2b)} E_c(t, x - \xi) d\xi = C_0, \quad (12)$$

в яких $t > 0$, $\{x, y\} \subset \mathbb{R}^n$, $\lambda > 0$, $c' \in (0, c)$.

2. Означення півнорм. Нехай $c_0, a_1, \dots, a_n$ – задані числа такі, що $0 < c_0 < c' < c$, де c і c' – сталі з оцінок (3), (9) і (10), $a_j \geq 0$, $j \in \{1, \dots, n\}$, $T < \min_j (c_0/a_j)^{2b_j-1}$; $\vec{k}(t, \vec{a}) \equiv (k_1(t, a_1), \dots, k_n(t, a_n))$, де $\vec{a} \equiv (a_1, \dots, a_n)$, $k_j(t, a_j) \equiv c_0 a_j (c_0^{2b_j-1} - a_j^{2b_j-1} t)^{1-q_j}$, $j \in \{1, \dots, n\}$; $\Psi(t, x) \equiv \exp\left\{\sum_{j=1}^n k_j(t, a_j) |x_j|^{q_j}\right\}$,

$(t, x) \in \Pi_{[0, T]}$.

Відзначимо [5, с. 97], що $k_j(0, a_j) = a_j$, тобто $\vec{k}(0, \vec{a}) = \vec{a}$, і справджується нерівність

$$E_{c_0}(t - \tau, x - \xi) \Psi(\tau, \xi) \leq \Psi(t, x), \\ 0 \leq \tau < t \leq T, \quad \{x, \xi\} \subset \mathbb{R}^n. \quad (13)$$

Нехай l – ціле невід'ємне число і $\lambda \in (0, 1)$. Для функцій, визначених у $\Pi_{[0, T]}$, використовуватимемо півнорму

$$\ll u \gg_{l+\lambda}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \equiv \langle u \rangle_{l+\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} + \langle u \rangle_{(l+\lambda)/(2b), t}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})}$$

де

$$\langle u \rangle_{l+\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \equiv \sum_{\|\bar{\alpha}\|=l} \langle \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} u \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})},$$

$$\langle u \rangle_{(l+\lambda)/(2b), t}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \equiv \sum_{0 \leq l - \|\vec{\alpha}\| < 2b} \langle \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u \rangle_{(l - \|\vec{\alpha}\| + \lambda)/(2b), t}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})}$$

$$\langle u \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \equiv \sup_{\substack{\{x, y\} \subset \mathbb{R}^n, \\ t \in [0, T]}} (|\Delta_x^y u(t, x)| \times \\ \times (p(x; y))^{-\lambda} (\Psi(t, x) + \Psi(t, y))^{-1}),$$

$$\langle u \rangle_{\lambda, t}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \equiv \sup_{\substack{\{t, t'\} \subset [0, T], \\ x \in \mathbb{R}^n}} (|\Delta_t^{t'} u(t, x)| \times \\ \times |t - t'|^{-\lambda} (\Psi(t, x) + \Psi(t', x))^{-1}),$$

а для заданих в $\mathbb{R}^n$ функцій – півнорму

$$[v]_{l+\lambda}^{\vec{a}} \equiv \sum_{\|\alpha\|=l} \langle \partial_x^\alpha v \rangle_{\lambda, x}^{\vec{a}},$$

де

$$\langle v \rangle_{\lambda, x}^{\vec{a}} \equiv \sup_{\substack{\{x, y\} \subset \mathbb{R}^n, \\ x \neq y}} (|\Delta_x^y v(x)| \times \\ \times (p(x; y))^{-\lambda} (\Psi(0, x) + \Psi(0, y))^{-1}).$$

3. Оцінки об'ємного потенціалу. Наведемо оцінки півнорм об'ємного потенціалу (2) в припущенні достатньої гладкості функції f .

Теорема 1. Для будь-яких фіксованих $l \in \mathbb{Z}_+$ і $\lambda \in (0, 1)$ правильні оцінки

$$\ll u_f \gg_{l+2br+\lambda}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \leq C \ll f \gg_{l+\lambda}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})}. \quad (14)$$

Доведення. Врахувавши те, що функція u_f є розв'язком рівняння (1), доведення (14) зводиться до доведення оцінок

$$\langle \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})}, \quad (15)$$

$$\|\vec{\alpha}\| = 2br, \alpha_0 \leq r - 1;$$

$$\langle \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f \rangle_{(2br - \|\vec{\alpha}\| + \lambda)/(2b), t}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \leq C \langle f \rangle_{\lambda}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})}, \quad (16)$$

$$\alpha_0 \leq r - 1, 0 \leq 2br - \|\vec{\alpha}\| < 2b.$$

Оскільки на підставі (3), (7) і (11) – (13) для $2b(r - 1) < \|\vec{\alpha}\| \leq 2br$ справджуються нерівності

$$|\partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f(t, x)| \leq \\ \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \int_0^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} (t - \tau)^{r - (M + \|\vec{\alpha}\|)/(2b)} \times$$

$$\times (p(x; \xi))^\lambda (E_{c_0}(t - \tau, x - \xi) \Psi(\tau, \xi) + \Psi(\tau, x)) \times \\ \times E_{c - c_0}(t - \tau, x - \xi) d\xi \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \Psi(t, x) \times \\ \times \int_0^t (t - \tau)^{r - 1 - (\|\vec{\alpha}\| - \lambda)/(2b)} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} (t - \tau)^{1 - M/(2b)} \times \\ \times E_{c_1}(t - \tau, x - \xi) d\xi = C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \times \\ \times \Psi(t, x) t^{r - (\|\vec{\alpha}\| - \lambda)/(2b)}, \quad (17)$$

в яких $c_1 \in (0, c - c_0)$, то для доведення оцінок (14) і (15) досить оцінити прирости $\Delta_x^y \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f$ і $\Delta_t^{t'} \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f$ відповідно у випадках $\eta < t$ і $\eta' < t$, де $\eta \equiv (p(x; y))^{2b}$, $\eta' \equiv t' - t > 0$.

Використовуючи формули (4) і (7), для $\|\vec{\alpha}\| = 2br$, $\alpha_0 < r$ і $\eta < t$ запишемо

$$\Delta_x^y \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f(t, x) = \int_0^{t-\eta} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \Delta_x^y \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} \Gamma(t - \tau, x - \xi) \times \\ \times \Delta_\xi^x f(\tau, \xi) d\xi + \int_{t-\eta}^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} \Gamma(t - \tau, x - \xi) \times \\ \times \Delta_\xi^x f(\tau, \xi) d\xi - \int_{t-\eta}^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{t,y}^{\vec{\alpha}} \Gamma(t - \tau, y - \xi) \times \\ \times \Delta_\xi^y f(\tau, \xi) d\xi \equiv I_1 + I_2 - I_3. \quad (18)$$

За допомогою (9) і (11) – (13) маємо

$$|I_1| \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (p(x; y))^{\lambda_0} \times$$

$$\times \int_0^{t-\eta} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} (t - \tau)^{-(M + \lambda_0)/(2b)} (p(x; \xi))^\lambda \times$$

$$\times E_{c'}(t - \tau, x - \xi) (\Psi(\tau, \xi) + \Psi(\tau, x)) d\xi \leq \\ \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (p(x; y))^{\lambda_0} \times$$

$$\times \int_0^{t-\eta} (t - \tau)^{-1 - \lambda_0/(2b)} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} (t - \tau)^{1 - M/(2b)} \times$$

$$\times (E_{c_0}(t - \tau, x - \xi) \Psi(\tau, \xi) + \Psi(t, x)) (p(x; \xi))^\lambda \times \\ \times E_{c' - c_0}(t - \tau, x - \xi) d\xi \leq \\ \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (p(x; y))^{\lambda_0} \Psi(t, x) \times$$

$$\begin{aligned} & \times \int_0^{t-\eta} (t-\tau)^{-1-(\lambda_0-\lambda)/(2b)} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} (t-\tau)^{1-M/(2b)} \times \\ & \times E_{c_1}(t-\tau, x-\xi) d\xi = C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \times \\ & \times (p(x; y))^{\lambda_0} \Psi(t, x) (\eta^{-(\lambda_0-\lambda)/(2b)} - t^{-(\lambda_0-\lambda)/(2b)}) \leq \\ & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (p(x; y))^\lambda \Psi(t, x), \quad (19) \end{aligned}$$

де $\lambda_0 \in (\lambda, 1]$, $c_1 \in (0, c' - c_0)$.

Використовуюючи (3) замість (9), аналогічно одержуємо

$$\begin{aligned} |I_2| & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \int_{t-\eta}^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} (t-\tau)^{-M/(2b)} \times \\ & \times (p(x; \xi))^\lambda (\Psi(\tau, \xi) + \Psi(\tau, x)) E_c(t-\tau, x-\xi) d\xi \leq \\ & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \int_{t-\eta}^t (t-\tau)^{-1+\lambda/(2b)} d\tau \times \\ & \times \int_{\mathbb{R}^n} (t-\tau)^{1-M/(2b)} (E_{c_0}(t-\tau, x-\xi) \Psi(\tau, \xi) + \\ & + \Psi(t, x)) E_{c'-c_0}(t-\tau, x-\xi) d\xi \leq \\ & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \Psi(t, x) \int_{t-\eta}^t (t-\tau)^{-1+\lambda/(2b)} d\tau = \\ & = C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \Psi(t, x) \eta^{\lambda/(2b)} = \\ & = C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (p(x; y))^\lambda. \quad (20) \end{aligned}$$

Оскільки I_3 оцінюється так само, як I_2 , то з (17) – (20) і відповідної оцінки I_3 впливає потрібна оцінка (15). Справді, за допомогою (17) для $\|\vec{\alpha}\| = 2br$ одержуємо

$$\begin{aligned} |\Delta_x^y \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f(t, x)| & \leq |\partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f(t, x)| + |\partial_{t,y}^{\vec{\alpha}} u_f(t, y)| \leq \\ & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (\Psi(t, x) + \Psi(t, y)) (p(x; y))^\lambda, \\ & (p(x; y))^{2b} \geq t, \quad t \in [0, T], \quad (21) \end{aligned}$$

а оцінки $I_1 - I_3$ дають оцінку

$$\begin{aligned} |\Delta_x^y \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f(t, x)| & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \Psi(t, x) (p(x; y))^\lambda, \\ & (p(x; y))^{2b} < t, \quad t \in [0, T]. \quad (22) \end{aligned}$$

З нерівностей (21) і (22) та означення півнорми безпосередньо випливає оцінка (15).

Доведемо оцінку (16). За допомогою (4) і (7) для $2b(r-1) < \|\vec{\alpha}\| \leq 2br$ і $\eta' < t$ запишемо зображення

$$\begin{aligned} \Delta_t^t \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} u_f(t, x) & = \int_0^{t-\eta'} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \Delta_t^t \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} \Gamma(t-\tau, x-\xi) \times \\ & \times \Delta_\xi^x f(\tau, \xi) d\xi + \int_{t-\eta'}^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{t,x}^{\vec{\alpha}} \Gamma(t-\tau, x-\xi) \times \\ & \times \Delta_\xi^x f(\tau, \xi) d\xi - \int_{t-\eta'}^{t'} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{t',x}^{\vec{\alpha}} \Gamma(t'-\tau, x-\xi) \times \\ & \times \Delta_\xi^x f(\tau, \xi) d\xi \equiv J_1 + J_2 - J_3. \end{aligned}$$

Інтеграли $J_1 - J_3$ оцінюються за допомогою (3) і (10) – (13) з $\lambda_0 = 1$ таким чином:

$$\begin{aligned} |J_1| & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (t-t') \Psi(t, x) \times \\ & \times \int_0^{t-\eta'} (t-\tau)^{r-2-(\|\vec{\alpha}\|-\lambda)/(2b)} d\tau \int_{\mathbb{R}^n} (t-\tau)^{1-M/(2b)} \times \\ & \times E_{c_1}(t-\tau, x-\xi) d\xi \leq \\ & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \Psi(t, x) (t'-t)^{r-(\|\vec{\alpha}\|-\lambda)/(2b)}, \\ |J_2| + |J_3| & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (\Psi(t, x) \times \\ & \times \int_{t-\eta'}^t (t-\tau)^{r-1-(\|\vec{\alpha}\|-\lambda)/(2b)} d\tau + \\ & + \Psi(t', x) \int_{t-\eta'}^{t'} (t'-\tau)^{r-1-(\|\vec{\alpha}\|-\lambda)/(2b)} d\tau) \leq \\ & \leq C \langle f \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} (\Psi(t, x) + \Psi(t', x)) \times \\ & \times (t'-t)^{r-(\|\vec{\alpha}\|-\lambda)/(2b)}, \quad 0 \leq t < t' < 2t, x \in \mathbb{R}^n. \end{aligned}$$

Звідси і з нерівностей (17), як і вище, випливає оцінка (16).

4. Оцінки інтеграла Пуассона. Розглянемо інтеграл Пуассона

$$v_\varphi(t, x) \equiv \int_{\mathbb{R}^n} \Gamma(t, x - \xi) \varphi(\xi) d\xi, \quad (t, x) \in \Pi_{(0, T)}. \quad (23)$$

Якщо припускати, що функція φ досить гладка і не дуже швидко зростає на нескінченності, то за допомогою (3) – (5) легко встановити співвідношення

$$\lim_{t \rightarrow 0} \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} v_\varphi(t, x) = \begin{cases} \frac{1}{a_0} \varphi(x), & \text{якщо } \alpha_0 = r-1, \alpha = 0; \\ 0, & \text{якщо } \|\bar{\alpha}\| < 2b(r-1) \\ & \text{або } \|\bar{\alpha}\| = 2b(r-1), \alpha \neq 0. \end{cases} \quad (24)$$

Теорема 2. Для будь-яких фіксованих $l \in \mathbb{Z}_+$ і $\lambda \in (0, 1)$ правильні оцінки

$$\ll v_\varphi \gg_{l+2b(r-1)+\lambda}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \leq C[\varphi]_{l+\lambda}^{\vec{a}}. \quad (25)$$

Доведення. Спочатку доведемо, що

$$\langle v_\varphi \rangle_{l+2b(r-1)+\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \equiv \sum_{\|\bar{\alpha}\|=l+2b(r-1)} \langle \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} v_\varphi \rangle_{\lambda, x}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \leq C[\varphi]_{l+\lambda}^{\vec{a}}. \quad (26)$$

Якщо $2b(r-1) + l \geq 2br$, то скористаємося тим, що $L(\partial_t, \partial_x) v_\varphi = 0$. Це дозволяє обмежитись оцінкою лише тих доданків з (26), для яких $\alpha_0 \leq r-1$. Але тоді $\|\alpha\| \geq l$ і $\partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} v_\varphi = \partial_t^{\alpha_0} \partial_x^{\alpha-\beta} v_{\partial_x^\beta \varphi}$, де $\bar{\alpha} \in \mathbb{Z}_+^{n+1}$, $\{\alpha, \beta\} \subset \mathbb{Z}_+^n$, $\alpha_0 \in \mathbb{Z}_+$, $\beta < \alpha$, $\|\beta\| = l$.

Отже, доведення нерівності (26) для довільного $l \geq 0$ зводиться до доведення такої ж нерівності при $l = 0$.

Для $t > 0$ і $\|\bar{\alpha}\| = 2b(r-1)$ за допомогою (4) маємо

$$\partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} v_\varphi(t, x) = \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} \Gamma(t, x - \xi) \Delta_\xi^x \varphi(\xi) d\xi + \frac{1}{a_0} \delta_{\alpha_0(r-1)} \varphi(x) = w^{(\bar{\alpha})}(t, x) + \frac{1}{a_0} \delta_{\alpha_0(r-1)} \varphi(x),$$

де

$$w^{(\bar{\alpha})}(t, x) \equiv \int_0^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_\tau^{\alpha_0+1} \partial_x^\alpha \Gamma(\tau, x - \xi) \Delta_\xi^x \varphi(\xi) d\xi,$$

$\delta_{\alpha\beta}$ – символ Кронекера. Тут використано те, що згідно з (24)

$$\lim_{\tau \rightarrow 0} \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{\tau,x}^{\bar{\alpha}} \Gamma(\tau, x - \xi) \Delta_\xi^x \varphi(\xi) d\xi = \frac{1}{a_0} \delta_{\alpha_0(r-1)} \Delta_\xi^x \varphi(\xi) \Big|_{\xi=x} = 0.$$

Розглянемо різницю

$$\Delta_x^y \partial_{t,x}^{\bar{\alpha}} v_\varphi(t, x) = \Delta_x^y w^{(\bar{\alpha})}(t, x) + \frac{1}{a_0} \delta_{\alpha_0(r-1)} \Delta_x^y \varphi(x). \quad (27)$$

Оцінимо $\Delta_x^y w^{(\bar{\alpha})}(t, x)$. Для цього, як і в теоремі 1, розглянемо два випадки:

1) $\eta \geq t$, 2) $\eta < t$, де η – те саме, що й в п.3.

У випадку 1) так само, як і при доведенні нерівності (17), одержуємо

$$|w^{(\bar{\alpha})}(t, x)| \leq C \langle \varphi \rangle_{\lambda, x}^{\vec{a}} \Psi(0, x) t^{\lambda/(2b)},$$

звідки

$$|\Delta_x^y w^{(\bar{\alpha})}(t, x)| \leq C \langle \varphi \rangle_{\lambda, x}^{\vec{a}} (\Psi(0, x) + \Psi(0, y)) (p(x; y))^\lambda, \quad (p(x; y))^{2b} \geq t. \quad (28)$$

У випадку 2) записуємо зображення

$$\begin{aligned} \Delta_x^y w^{(\bar{\alpha})}(t, x) &= \int_\eta^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \Delta_x^y \partial_\tau^{\alpha_0+1} \partial_x^\alpha \Gamma(\tau, x - \xi) \times \\ &\times \Delta_\xi^x \varphi(\xi) d\xi + \int_0^\eta d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_\tau^{\alpha_0+1} \partial_x^\alpha \Gamma(\tau, x - \xi) \times \\ &\times \Delta_\xi^x \varphi(\xi) d\xi - \int_0^\eta d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_\tau^{\alpha_0+1} \partial_x^\alpha \Gamma(\tau, y - \xi) \times \\ &\times \Delta_\xi^y \varphi(\xi) d\xi \end{aligned}$$

та оцінюємо його доданки аналогічно інтегралам $I_1 - I_3$ при доведенні теореми 1. У результаті одержимо оцінку

$$|\Delta_x^y w^{(\bar{\alpha})}(t, x)| \leq C \langle \varphi \rangle_{\lambda, x}^{\vec{a}} (\Psi(0, x) + \Psi(0, y)) (p(x; y))^\lambda, \quad (p(x; y))^{2b} < t. \quad (29)$$

З (27) – (29) випливає оцінка (26) для $l = 0$ і, отже, для довільного $l \geq 0$.

Тепер доведемо оцінку

$$\langle v_\varphi \rangle_{(l+2b(r-1)+\lambda)/(2b),t}^{\vec{k}(\cdot, \vec{a})} \leq C[\varphi]_{l+\lambda}^{\vec{a}}. \quad (30)$$

Нехай $\vec{a}$ таке, що $0 \leq l + 2b(r-1) - \|\vec{a}\| < 2b$ або $l + 2b(r-2) < \|\vec{a}\| \leq l + 2b(r-1)$. Можна вважати, що $\alpha_0 \leq r-1$ і $0 < t < t' \leq T$, тоді

$$\Delta_t^{t'} \partial_{t,x}^{\vec{a}} v_\varphi(t, x) = \int_{t'}^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_\tau^{\alpha_0+1} \partial_x^\alpha \Gamma(\tau, x - \xi) \times \\ \times \varphi(\xi) d\xi.$$

Якщо $\alpha_0 < r-1$, то $\|\alpha\| > l + 2b(r-2-\alpha_0) \geq l$ і можна в останньому інтегралі інтегрування частинами перевести похідні вигляду ∂_x^β , $\|\beta\| = l$, з Γ на φ . Якщо ж $\alpha_0 = r-1$, то тоді можна, користуючись рівнянням $L(\partial_t, \partial_x)\Gamma = 0$, виразити $\partial_\tau^{\alpha_0+1}\Gamma = \partial_\tau^r\Gamma$ через лінійну комбінацію похідних $\partial_{\tau,x}^{\vec{\beta}}\Gamma$ з $\|\vec{\beta}\| = 2br$, $\|\beta\| > 2b$ і після цього провести таке ж інтегрування частинами в кожному члені. В усякому випадку $\Delta_t^{t'} \partial_{\tau,x}^{\vec{a}} v_\varphi(t,x)$ виразиться у вигляді лінійної комбінації інтегралів

$$\int_{t'}^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{\tau,x}^{\vec{\gamma}} \Gamma(\tau, x - \xi) \partial_\xi^\beta \varphi(\xi) d\xi = \\ = \int_{t'}^t d\tau \int_{\mathbb{R}^n} \partial_{\tau,x}^{\vec{\gamma}} \Gamma(\tau, x - \xi) \Delta_\xi^x \partial_\xi^\beta \varphi(\xi) d\xi,$$

де $\|\vec{\gamma}\| = \|\vec{a}\| + 2b - l > 2b(r-1)$, $\gamma \neq 0$, $\|\beta\| = l$. Тому за допомогою (3) і (11) – (13) аналогічно попередньому одержимо

$$|\Delta_t^{t'} \partial_{t,x}^{\vec{a}} v_\varphi(t, x)| \leq C[\varphi]_{l+\lambda}^{\vec{a}} \Psi(t', x) K^{(\vec{a})}(t', t), \quad (31)$$

$$\text{де } K^{(\vec{a})}(t', t) \equiv \int_t^{t'} \tau^{r-2-(\|\vec{a}\|-l-\lambda)/(2b)} d\tau.$$

Оскільки

$$K^{(\vec{a})}(t', t) \leq C_0(t' - t)^{(l+2b(r-1)-\|\vec{a}\|+\lambda)/(2b)}, \quad (32)$$

$$|\Delta_t^{t'} \partial_{t,x}^{\vec{a}} v_\varphi(t, x)| \leq C[\varphi]_{l+\lambda}^{\vec{a}} (\Psi(t', x) + \Psi(t, x)) \times \\ \times (t' - t)^{(l+2b(r-1)-\|\vec{a}\|+\lambda)/(2b)},$$

звідки випливає оцінка (30), а з урахуванням (26) і потрібна оцінка (25). Залишилось довести (32). Якщо $t > t'/2$, то

$$K^{(\vec{a})}(t', t) \leq t^{r-2-(\|\vec{a}\|-l-\lambda)/(2b)} (t' - t) \leq \\ \leq (t'/2)^{r-2-(\|\vec{a}\|-l-\lambda)/(2b)} (t' - t) \leq \\ \leq C_0(t' - t)^{(l+2b(r-1)-\|\vec{a}\|+\lambda)/(2b)},$$

бо $t' > t' - t$. У випадку, коли $t \leq t'/2$, маємо

$$K^{(\vec{a})}(t', t) = C_0((t')^{r-1-(\|\vec{a}\|-l-\lambda)/(2b)} - \\ - t^{r-1-(\|\vec{a}\|-l-\lambda)/(2b)}) \leq C_0(t')^{r-1-(\|\vec{a}\|-l-\lambda)/(2b)} \leq \\ \leq C_0(2(t' - t))^{r-1-(\|\vec{a}\|-l-\lambda)/(2b)} = \\ = C_0(t' - t)^{(l+2b(r-1)-\|\vec{a}\|+\lambda)/(2b)},$$

оскільки $t' - t \geq t' - t'/2 = t'/2$ і, отже, $t' \leq 2(t' - t)$.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Івасюк Г.П.* Початкова задача для модельних параболічних за Солонниковим систем неоднорідної структури // Наук. вісник Чернівецького ун-ту: Зб. наук. пр. Вип. 269. Математика. – Чернівці: Рута, 2005. – С. 49 – 52.
2. *Солонников В.А.* О краевых задачах для линейных параболических систем дифференциальных уравнений общего вида // Тр. мат. ин-та им. В.А.Стеклова АН СССР. – 1965. – **83**. – С. 3 – 163.
3. *Эйдельман С.Д.* Об одном классе параболических систем // Докл. АН СССР. – 1960. – **133**, № 1. – С. 40–43.
4. *Ивасишен С.Д., Эйдельман С.Д.* $\vec{2b}$ -параболические системы // Тр. семинара по функц. анализу. – К.: Ин-т математики АН УССР, 1968. – Вып. 1. – С. 3 – 175, 271 – 273.
5. *Eidelman S.D., Ivasyshen S.D., Kochubei A.N.* Analytic Methods in the Theory of Differential and Pseudo-Differential Equations of Parabolic Type. – Basel-Boston-Berlin: Birkhäuser Verlag, 2004. – 390 p. – (Operator Theory: Advances and Applications. Vol. 152).
6. *Эйдельман С.Д.* Параболические системы. – М.: Наука, 1964. – 443 с.

Стаття надійшла до редколегії 13.02.2006